

Status: Objavljen , 77/06.08.2003

1. Ime in koda poklicnega standarda

Predelovalec/predelovalka elastomerov 5435.001.4.0

Klasius-P

Gumarstvo (5435)

2. Ime in koda poklica

Upravljalec/upravljalica strojev za proizvodnjo gumenih izdelkov, n.o. (8231.00)

3. Raven zahtevnosti

(IV) Zahtevna dela

4. Poklicne kompetence

Kandidat:

1. načrtuje, pripravi in zagotavlja kakovost lastnega dela v delovnem okolju v skladu s standardi
2. racionalno uporablja energijo, material in čas ter odgovorno ravna z odpadki
3. varuje zdravje in okolje
4. uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo ter programska orodja
5. sporazumeva se s sodelavci in nadrejenimi po načelih učinkovitega sporazumevanja in spoštovanja poslovnega bontona
6. razvija podjetne lastnosti, spretnosti in vedenje
7. meša elastomere skladno s tehnološko dokumentacijo
8. upravlja stroje za injekcijsko stiskanje gumenotehničnih izdelkov, kalandrsko linijo, stroje za ekstrudiranje, stiskanje, laminiranje, konfekcijske stroje, vulkanizacijske naprave

5. Opis poklicnega standarda

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
Analiza, načrtovanje in organizacija dela	organizira svoje delo in delo manjše skupine	<ul style="list-style-type: none"> načrtuje in določi metode ter tehnike dela skladno s tehnološko dokumentacijo vodi manjšo skupino delavcev pri enostavnejših delih po dnevnem programu in tehnološki dokumentaciji pozna osnovna pravila organizacije dela in podjetja zna uporabljati tehnološko dokumentacijo
Priprava dela oz. delovnega mesta	pripravi delovno okolje in opremo	<ul style="list-style-type: none"> priključi stroje in naprave, linije nastavi parametre strojev skladno s tehnološko dokumentacijo pozna osnove pnevmatske in hidravlične krmilne tehnike v procesu avtomatizacije
Operativna dela	meša elastomere skladno s tehnološko dokumentacijo	<ul style="list-style-type: none"> prevzame surovine oz. polizdelke pripravi surovine za predelavo po predpisanih recepturah izvaja različne tehnike priprave polimerne snovi pripravi polizdelke za dodelavo pozna tipične polimere, njihove značilne lastnosti (fizikalne, kemijske, termične, električne, predelovalne ...), načine predelave in področja uporabe pozna lastnosti pomožnih materialov, ki se uporabljajo v tehnološkem procesu predelave in obdelave polimerov pozna različne tehnike priprave elastomerov (doziranje, niansiranje, mešanje, domešavanje, sejanje, kalandriranje, hlajenje, temperiranje, razrez plošč) pozna različne tehnologije predelave elastomernih snovi (brizganje, stiskanje, ekstrudiranje, kalandriranje, vulkanizacija) dozira surovine po mešalnem predpisu in mešalnem programu razume pomen dozirnega časa za ekonomičnost delovnega procesa ročno ali avtomatsko vodi mešalni cikel in nadzira delovanje linije za mešanje) zna uporabljati računalniški nadzor procesa predelave obvlada postopke mešanja

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
	upravlja stroje za injekcijsko stiskanje gumenotehničnih izdelkov	<ul style="list-style-type: none"> • pozna osnove kontrolnih postopkov pred nadaljnjo predelavo zmesi <ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi orodje za injekcijsko stiskanje ter obvlada njegovo menjavo • pripravi stroj in nastavi parametre po tehnološki dokumentaciji • preveri pravilnost delovanja strojev s spremljanjem parametrov • upravlja stroj za injekcijsko stiskanje • odpravlja zastoje • dodela stiskani izdelek • odpravi napake na izdelku <ul style="list-style-type: none"> • pozna tehnike injekcijskega stiskanja in značilnosti delovanja injektorjev • obvlada osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje strojev za injekcijsko stiskanje • pozna razloge za strojelom in razume posledice • pozna vrsto, konstrukcijo in delovanje orodij za injekcijsko stiskanje • pozna stroje za injekcijsko stiskanje • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za dodelavo izdelkov • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na izdelkih
	upravlja kalandrsko linijo	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi orodje za kalandriranje ter obvlada njegovo menjavo • nastavi parametre kalandrsko linijo skladno s tehnološko dokumentacijo • preveri pravilnost delovanja kalandrske linije • upravlja kalandrsko linijo • odpravlja zastoje • dodela (pol)izdelke • odpravi napake na polizdelkih <ul style="list-style-type: none"> • pozna kalandrske linije • pozna osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje kalandrskih

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
		linij <ul style="list-style-type: none"> • obvlada tehnike kalandriranja • pozna razloge za strojelom in razume posledice • pozna konstrukcijo in delovanje orodij za kalandriranje • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na izdelkih
	upravlja stroje za ekstrudiranje	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi orodje za ekstrudiranje ter obvlada njegovo menjavo • nastavi parametre ekstruderja • preveri pravilnost delovanja strojev • upravlja stroj za ekstrudiranje • odpravlja zastoje • odpravi napake na (pol)izdelku <ul style="list-style-type: none"> • obvlada tehnike ekstrudiranja • pozna osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje strojev za ekstrudiranje • pozna razloge za strojelom in razume posledice • pozna konstrukcijo in delovanje orodij za ekstrudiranje • pozna stroje za ekstrudiranje • pozna ekstruderske linije • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na (pol)izdelkih
	upravlja stroje za laminiranje	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi orodje za laminiranje ter obvlada njegovo menjavo • pripravi plastične dele za spajanje (obrezuje in prilagaja sestavne dele) • nastavi parametre stroja • preveri pravilnost delovanja strojev • upravlja stroj za laminiranje • odpravlja zastoje • dodela (pol)izdelek

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
		<ul style="list-style-type: none"> • odpravi napake na (pol)izdelku • obvlada osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje strojev za laminiranje • pozna konstrukcijo in delovanje orodij za laminiranje • pozna stroje za laminiranje • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na (pol)izdelkih
	upravlja konfekcijske stroje	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi potrebno orodje za konfekcioniranje in obvlada njegovo menjavo • razvrsti valje po dimenzijah in kakovosti oblog glede na delovni nalog • namesti premazna jedra na vrtilno napravo in centrira jedra • nastavi parametre stroja skladno s tehnološko dokumentacijo • preveri pravilnost delovanja strojev • upravlja konfekcijski stroj • odpravlja zastoje • dodela (pol)izdelek • odpravi napake na izdelku • obvlada osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje konfekcijske stroje • pozna konstrukcijo in delovanje orodij za konfekcioniranje • pozna konfekcijske stroje • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na izdelkih
	upravlja vulkanizacijske naprave	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja tehnološko dokumentacijo • izbere in pripravi potrebno orodje za vulkanizacijo • nastavi parametre stroja, vulkanizacijske linije oz. kotla • preveri pravilnost delovanja strojev oz. linij • upravlja stroj, linijo oz. kotel za vulkanizacijo • odpravlja zastoje • dodela (pol)izdelek

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
		<ul style="list-style-type: none"> • odpravi napake na (pol)izdelku • obvlada osnove krmiljenja in regulacij za upravljanje vulkanizacijskih naprav • pozna konstrukcijo in delovanje orodij za vulkanizacijo • pozna osnove strojnih elementov, hidravlike in pnevmatike • pozna postopke za odkrivanje in odpravljanje napak na (pol)izdelkih
	skladišči polizdelke in izdelke	<ul style="list-style-type: none"> • prevzame, pripravi ali odpremi polizdelek • skladišči ali odpremi izdelke • izvaja notranji transport • pripravi embalažo, sortira in embalira • dokumentira vzorce embalaže in izdelkov • preskladišči neustrezne in odpisane materiale • kontrolira zaloge in evidentira porabo materialov • preverja skladnost podatkov • pozna načela skladiščenja • pozna delovanje delovnih strojev v skladišču • pozna postopke za notranji transport polizdelkov in izdelkov • pozna splošne postopke za vodenje skladišča • pozna osnove materialnega poslovanja
Administrativna dela	izpolnjuje proizvodno dokumentacijo	<ul style="list-style-type: none"> • vodi evidenco sprejetih, izdanih in vrnjenih količin materialov ter poteka dela • pozna tehnološko dokumentacijo
Komercialna dela	pripravlja elemente ponudbe	<ul style="list-style-type: none"> • oceni možne stroške dela • uporablja računalniška orodja in opremo za urejanje številnih podatkov • pozna osnovne računske operacije • pozna vrste in strukturo stroškov lastnega dela in materialov, ki jih uporablja • razume ekonomske in okoljske učinke varčevanja energije, materiala, časa

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
Zagotavljanje kakovosti	zagotavlja kakovost lastnega dela v delovnem okolju v skladu s standardi	<ul style="list-style-type: none"> • razvija čut za kakovostno delo in odgovorno ravnanje • se stalno strokovno usposablja in skrbi za osebni razvoj • spremlja in izvaja uvedene postopke sistemov zagotavljanja kakovosti • spremlja izdelane količine in izkoristke • izvaja dela v skladu s tehničnimi, tehnološkimi in terminskimi navodili • varuje poslovne skrivnosti • pozna standarde kakovosti • pozna metode kontrole kakovosti • pozna procese uvedenega sistema zagotavljanja kakovosti • pozna pomen kakovostno opravljenega dela
Vzdrževanje in popravila	tekoče vzdržuje orodje, stroje in naprave s specifikami tehnologij	<ul style="list-style-type: none"> • obvešča nadrejenega o okvarah in zastojih • zamenja standardne dele orodja • čisti orodje, stroje in naprave • skrbi za čistost delovnih prostorov • obvlada enostavne postopke vzdrževanja strojev in naprav • pozna ukrepe v primeru okvare, zastoja ali nepravilnega delovanja strojev in naprav • razume delovanje strojev in pomen rednega in kakovostnega vzdrževanja strojev in naprav • pozna pomen permanentnega in rednega vzdrževanja naprav in sistemov • pozna predpise in standarde o vzdrževanju in delovanju sistemov • pozna minimalne standarde opreme in čistosti prostora in jih izvaja • pozna ukrepe v primeru okvare, zastoja ali nepravilnega delovanja
Komunikacija	komunicira s sodelavci in strankami	<ul style="list-style-type: none"> • sprejema, razume in posreduje navodila o poteku dela • vzpostavlja kooperativen odnos s predpostavljenimi in sodelavci • obvlada pisno in ustno komunikacijo v slovenskem jeziku • obvlada osnovno komunikacijo v tujem jeziku • uporablja strokovno izrazoslovje • sodeluje v timu

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
		<ul style="list-style-type: none"> • zna izbrati primeren način komunikacije pri reševanju problemov, organizaciji dela in izvajanju posameznih nalog • pozna pravila timskega dela • pozna metode in tehnike poslovnega komuniciranja • pozna in uporablja načela poslovne etike • zna ustno in pisno sporočiti tehnična navodila • pozna osnove poslovnega komuniciranja s poslovnim bontonom
Varovanje zdravja in okolja	opravlja delo z uporabo varovalnih sredstev in opreme	<ul style="list-style-type: none"> • uporablja predpisano osebno varovalno opremo pri delu • upošteva predpisane varnostne ukrepe • pravilno, varno in skladno z navodili upravlja stroje in naprave • poučen je o nevarnih snoveh, ki jih uporablja • pravilno in varno uporablja surovine • posreduje informacije za pripravo poročil o periodičnih preizkusih in pregledih delovne opreme • obvešča vodjo o nepravilnostih, ki vplivajo na varnost in zdravje pri delu • pozna predpise in delovno zakonodajo o varnosti in zdravju pri delu, predpise o varstvu pred požarom, požarni red, posebne varnostne ukrepe • pozna in razume navodila za varno delo in uporabo zaščitnih sredstev • pozna nevarnosti pri delu in možne poškodbe zaradi napačne uporabe strojev, delovnih sredstev • pozna ukrepe osnovne prve pomoči in evakuacije • pozna in razume pomen varnosti pri delu s kemikalijami, električnimi in strojnimi napravami

Področje dela	Ključna dela	Spretnosti in znanja
	v skladu s predpisi o varovanju okolja uporablja škodljive snovi in opremo	<ul style="list-style-type: none"> • zbira in sortira odpadne surovine in ustrezno odlaga škodljive snovi, izdelke in embalažo v skladu s predpisi in navodili o varovanju okolja • čisti in ureja delovno okolje v skladu z navodili in predpisi • posreduje informacije za pripravo dokumentacije o neustreznosti in količini odpadnih materialov • obvešča vodjo o nepravilnostih, ki vplivajo na varnost okolja • pozna predpise o varovanju okolja in ravna v skladu z njimi • razume pomen ekologije • pozna predpise s področja varovanja okolja

6. Delovna skupina za pripravo poklicnega standarda

- Nataša Mrgole, Savatech
- Dr. Boris Kuselj, Savatech
- Metka Zevnik, GZS
- Tomaž Kumer, ZSSS
- dr. Alenka Turičnik, CPI
- **Koordinatorica:** Marjana Komprej, CPI